LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Suunnittelijoista pulaa kosteikkohankkeissa

Kosteikkoja rakennetaan taas. Metsästäjät tekevät niitä innokkaimmin.

SAMI KARPPINEN

Kosteikkosuunnittelijat tutustuivat Saarijärvellä Ilpo Vuoren ja Tuula Kuhno-Vuoren tulvaniitystä tehtyyn kosteikkoon.

Pertti Hokkasen mukaan kosteikkojen kaivussa on syytä varautua yllätyksiin.

Patotarpeet odottavat kosteikkopenkereiden kasvittumista.

SAARIJÄRVI (MT)
Monivaikutteisia kosteikkoja tehtäisiin nykyistä enemmän, jos niille löytyisi päteviä suunnittelijoita. Viime viikolla koulutettiin kolmen päivän ajan suunnittelijoita Keski-Suomessa.

Agronomi **Markku Puustinen** Suomen ympäristökeskuksesta (Syke) kertoo, että ensimmäisellä EU-tukikaudella kosteikkoja rakennettiin noin 500. Seuraavalla kaudella into hiipui.

Nyt voimassa olevat paremmat tukiehdot ovat jälleen innostaneet viljelijöitä ja muita toimijoita kosteikkojen tekoon. Yhdellä seitsemän vuotta kestävällä tukikaudella kosteikkoasia ei nytkään tule kuntoon, kosteikkojen teko vaatii kymmeniä vuosia.

Puustisen mukaan maatalouden ympäristötukijärjestelmä on niin monimutkainen, että viljelijän on vaikeaa löytää itselleen parhaiten soveltuvaa tukimuotoa. Paikalliset hankkeet ovat auttaneet ja vauhdittaneet kosteikkoasiaa eri puolilla Suomea.

Keski-Suomessa Täky+ -hanketta vetävä projektisuunnittelija **Ilona Helle** on nähnyt monta onnistunutta kosteikkohanketta. Hänen mielestään viljelijät ovat vastuuntuntoisia myös vesiensuojeluasioissa, jos neuvontaa, opastusta ja tukirahaa on saatavilla.

Yllätyksiin on syytä varautua

Pohjoisen Keski-Suomen oppimiskeskuksen (Poke) maille Saarijärven Tarvaalaan on kaivettu kaksi kosteikkoa. **Pertti Hokkasen** mukaan hanke sisälsi monia yllätyksiä.

Kun lähtökohtana on läpipääsemätön pusikko, kosteikon suunnittelu ja toteutus ovat lievästi sanottuna haasteellisia.

Tarvaalan kosteikoista on kaavailtu myös virkistysaluetta, patopenkereille on tulossa luontopolkuverkosto.

Hokkasen mielestä patopenkereet on tehtävä paikalta saatavasta tavarasta. Kun toimitaan lähellä vesirajaa, rannan puolta ei saa sotkea.

Tarvaalan kosteikkojen kokonaiskustannusarvio oli 44 000 euroa. Pitkäpuominen kaivuri oli kallis, mutta sillä syntyi myös jälkeä.

Retkeilyn osanottajat ihmettelivät Poken kosteikkoon jätettyjä koivuja. Hokkasenkaan mielestä niitä ei olisi pitänyt jättää, mutta tulvavesi tappaa ne muutamassa vuodessa.

Lintuparatiisi tulvapellolle

Saarijärven Koskenkylällä **Ilpo Vuori** ja **Tuula Kuhno-Vuori** ovat miettineet, mitä tehdä tulvaherkälle lohkolle, jonka pääsato on haukia ja lahnoja. He päättivät muuttaa pellon kosteikoksi.

Liki kahden hehtaarin kosteikon valuma-alue on noin 30 hehtaaria. Peltoa siitä on kolmannes.

Hakemus kosteikon perustamisesta jätettiin viime kesäkuun lopussa. Kaivutyöt alkoivat hangessa aprillipäivänä. Kosteikko tarvitsi myös sadan euron ympäristöluvan.

Pato on vielä auki. Vesi nostetaan alueelle vasta, kun kaivumassat ovat kasvittuneet.

Rahaa on mennyt 7 000 euroa. Jäljellä on tuhat euroa patorakennelmaa varten. Padon tarpeet ovat jo paikalla.

Kosteikon patovallia on tarkoitus hoitaa laiduntamalla.

Jo kevättulvan aikaan kosteikolla oli paljon muuttolintuja, nokikana ja harmaahaikara harvinaisimmasta päästä. Syksyllä kosteikolta on tarkoitus kerätä talteen myös sorsasatoa.

Metsästäjät tehneet eniten

Syken Puustisen mukaan maatalouden tukirahoilla tehtyjen kosteikkojen määrä on vaatimaton metsästäjien tekemiin kosteikkoihin nähden.

Kosteikko tulee tehdä mahdollisimman monivaikutteiseksi tekijästä ja tarkoituksesta riippumatta.

Kotiseutukosteikko Life -hankkeen avulla tehdään esimerkkikohteita eri puolille Suomea ja järjestetään koulutusta.

Vuoden 2015 lopussa päättyvään hankkeeseen on rahaa yli miljoona euroa. Valtaosa siitä on EU-rahaa.

Riistanhoidonsuunnittelija **Veli-Matti Pekkarinen** kertoo, että valmiina on jo noin 40 mallikosteikkoa. Uusia kosteikkoja mielivillä on kesäkuun loppuun aikaa hakea rahoitusta.

”Yritämme tehdä halvalla riittävän hyviä monivaikutteisia kosteikkoja”, Pekkarinen tiivistää hankkeen idean.

REIJO VESTERINEN

MAASEUDUN TULEVAISUUS

RAHANARVOISIA ETUJA KESTOTILAAJALLE:

① **Saat lukuoikeudet näköislehteen ja arkistoon**
Kestotilaajana saat lukuoikeuden Maaseudun Tulevaisuuden sekä Kantri-kuukausiliitteen näköislehtiin ja arkistoihin! Käytä etusi heti ja kirjaudu osoitteessa:
www.maaseuduntulevaisuus.fi/kirjaudu.
Käyttäjätunnuksesi on tilausnumerosi (löydät sen lehden kannesta nimesi yläpuolelta) ja salasanasi on postinumerosi.

② **Kestotilaajana saat lehden edullisemmin**
Kestotilaajana saat lehden kotiisi kannettuna vaivattomasti ja ilman katkoja eikä tilauksen uusimisesta ei tarvitse huolehtia. Kestotilauksessa laskutusjakso on aina edullisempi kuin vastaavanpituinen määräaikainen tilaus.

③ **Saat lukuoikeuden Internetin sääpalveluun**
Maaseudun Tulevaisuuden kestotilaajana pääset sääpalveluumme, jossa näet mm. 6 vuorokauden alue- ja kuntakohtaiset ennusteet, animoidun säätutkan sekä ennusteen sadealueiden liikkeistä.
www.maaseuduntulevaisuus.fi/kirjaudu

④ **Mobilisääpalvelu käytössäsi**
Mobiilisääpalvelu on kännykkään räätälöity palvelu, joka kertoo sään kyläkohtaisesti. Saat kännykkääsi tekstiennusteet, 6 vuorokauden meteogrammiennusteen sekä animoidun ennusteen sadealueiden liikkeistä.
Katso ohjeet: www.maaseuduntulevaisuus.fi

⑤ **Saat lisälukemista kahdesti kuussa**
Saat kaksi erikoisliitettä: maaseudun elämästä, ihmisistä ja ilmiöistä kertovan Kantri-kuukausiliitteen sekä kerran kuussa ilmestyvän Suomalainen Maaseutu-lehden, jossa jokaisessa numerossa on noin 2 000 ilmoituksen Maatalouspörssi.

⑥ **Voit keskeyttää jakelun lomasi ajaksi**
Voit keskeyttää lehden tulon väliaikaisesti esimerkiksi lomamatkan ajaksi. Lyhin mahdollinen keskeytysaika on viikko (3 numeroa).

⑦ **Osallistut suurarvontaan**
Osallistut automaattisesti arvontaan, jossa voit voittaa vuoden 2012 suurarvonnassa Hyundai i40 Wagon 1,7 CRDi 100kW 6MT ISG Style -henkilöauton, jonka arvo on noin 34 000,00 euroa.

Mikäli sinulla ei vielä ole kestotilausta, voit vaihtaa määräaikaisen tilauksesi kestotilaukseksi tai tehdä uuden kestotilauksen:
www.maaseuduntulevaisuus.fi/kestotilaus tai **soita 020 413 2277**